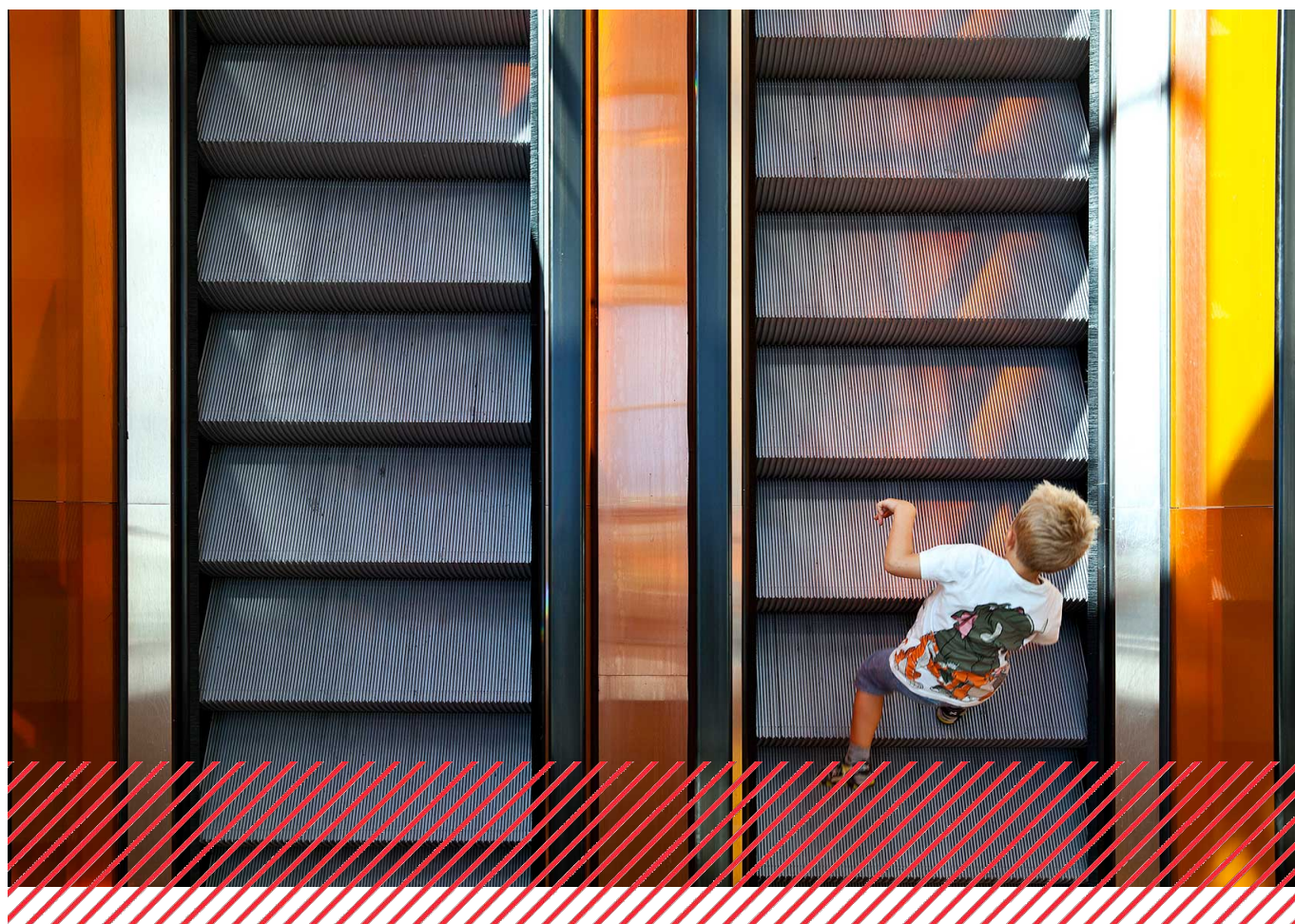

Rapport

Udgiftsbehovet på det specialiserede børne- og ungeområde

En socioøkonomisk analyse af udviklingen i udgiftsbehovet i
Københavns Kommune

Jacob Seier Petersen, Søren Teglgård Jakobsen og Mathias Ruge

Udgiftsbehovet på det specialiserede børne- og ungeområde – En socioøkonomisk analyse af det specialiserede børne- og ungeområde i Københavns Kommune

© VIVE og forfatterne, 2019

e-ISBN: 978-87-7119-620-7

Projekt: 301227

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

VIVE analyserer i denne rapport det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde, det vil sige udgiftsbehov forbundet med anbringelser og forebyggende foranstaltninger i Københavns Kommune. Analyserne i rapporten udgør opdateringer af tilsvarende analyser, som KORA foretog i 2015 samt analyser for blandt andet Aarhus Kommune. Formålet med analyserne i denne rapport er at give Københavns Kommune et bedre vidensgrundlag for beslutninger om økonomisk regulering af området.

Rapporten giver en nuanceret forståelse af udviklingen i det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov forbundet med det specialiserede børne- og ungeområde i Københavns Kommune. Derudover gives der en status på kommunens visitationspraksis på området.

Mads Leth Jakobsen

Forsknings- og analysechef for VIVE Styring og Ledelse
2019

Indhold

Sammenfatning	5
1 Baggrund og formål	7
2 Metode	8
2.1 Population	8
2.2 Variable i analysen.....	9
3 Analyse af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde	12
3.1 Delanalysens indhold.....	12
3.2 De ti mest betydningsfulde baggrundskarakteristika	12
3.3 Modellens forklaringskraft.....	15
3.4 Udviklingen i Københavns Kommunes udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde	16
3.5 Udviklingen i de mest betydende variable	21
3.6 Vurdering af visitationspraksis	23
3.7 Udviklingen i det relative udgiftsbehov	25
Litteratur	28
Bilag 1 Oversigt over de statistiske modellers variable, signifikansniveau, retning og forklaringskraft.....	29
Bilag 2 Robusthedsanalyser.....	32
Bilag 3 Typer af foranstaltninger i analyser på det specialiserede børneområde	38

Sammenfatning

Københavns Kommune fik i 2015 udarbejdet en række analyser af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på området for udsatte børn og unge (se Jordan et al. 2015). Kommunen har bedt VIVE om at gennemføre en opdatering af disse analyser. Formålet med analyserne er at give Københavns Kommune et bedre vidensgrundlag for beslutninger om økonomisk regulering af området. Analyserne vil således bidrage med de socioøkonomiske elementer i den forbindelse.

Denne rapport svarer på:

- Hvordan har det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde udviklet sig i Københavns Kommune i perioden fra 2009 til 2016?
- Visiterer Københavns Kommune flere eller færre børn til sociale foranstaltninger end forventet ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis i 2016?

I analyserne anvendes en statistisk model til at beregne et "forventet udgiftsbehov" udtrykt ved den forventede andel modtagere af sociale foranstaltninger (givet børnenes baggrundsforhold og ved en landsgennemsnitlig henvisningspraksis). Fremgangsmåden anvendes blandt andet af Kloppenborg og Wittrup, 2015.

Analysens resultater

Udviklingen i Københavns Kommunes udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde er opgjort som den forventede andel modtagere af individrettede sociale foranstaltninger (dvs. anbringelser og/eller individrettede forebyggende foranstaltninger).

Tabel 1.1 viser udviklingen i det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune til individrettede sociale foranstaltninger. I tabellen er det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov i Københavns Kommune beregnet relativt i forhold til det landsgennemsnitlige udgiftsbehov. Der fokuseres på det relative og ikke det absolutte udgiftsbehov, da en række af de variable, der indgår i beregningen af udgiftsbehovet, er følsomme over for ændringer i registreringspraksis, diagnosticeringspraksis mv.¹ Ved at fokusere på det relative udgiftsbehov opnår vi, at baggrundsvariable, der vokser af ovennævnte årsager både i København og på landsplan, ikke påvirker analysens konklusioner, hvis udviklingen ellers er nogenlunde ens.

Tabel 1.1 Udvikling i det forventede relative udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger i Københavns Kommune (100 = udgiftsbehov på landsplan)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
København Kommunes relative udgiftsbehov	106,0	101,3	96,7	93,0	89,3	85,5	83,0	81,0

Anm.: Det relative udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger er i alle år beregnet på baggrund af den landsgennemsnitlige visitationspraksis i 2016.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det fremgår af Tabel 1.1, at Københavns Kommunes udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger i 2009 og 2010 ligger over niveauet på landsplan. Herefter falder udgiftsbehovet i Københavns Kommune frem til 2016, hvor det har en indekssværdi på 81. Samlet set falder det relative udgiftsbehov i København Kommune dermed med 25 indekspoint fra 2009 til 2016, og kommunens

¹ Udviklingen i det absolutte udgiftsbehov i Københavns Kommune og på landsplan fremgår af afsnit 3.4.

udgiftsbehov er i 2016 således 19 % under udgiftsbehovet på landsplan. Det er dog værd at bemærke, at faldet i udgiftsbehovet er størst i starten af den undersøgte periode. Således falder udgiftsbehovet med 4,7 indekspoint fra 2009 til 2010, mens det falder med 2 indekspoint fra 2015 til 2016.

En tilsvarende analyse af udviklingen i udgiftsbehovet til anbringelser viser i store træk samme tendens som analysen af udgiftsbehovet til individrettede forebyggende foranstaltninger.

En anden del af analysen fokuserer på Københavns Kommunes visitationspraksis på det specialiserede børne- og ungeområde i 2016. Denne del viser, at Københavns Kommune i 2016 iværksatte individrettede sociale foranstaltninger i forhold til lidt flere børn, end man skulle forvente ud fra de københavnske børns baggrundsforhold og under antagelse om en landsgennemsnitlig visitationspraksis. Således fik godt 2 % af børnene i kommunen en individrettet social foranstaltning i 2016 mod et forventet niveau på knap 1,9 %. Omvendt visiterede kommunen lidt færre børn til den dyreste foranstaltningsform – anbringelser, end man ville forvente ved en landsgennemsnitlig praksis.

Lavere udgiftsbehov opvejes til dels af flere børn

Tabel 1.2 præsenterer udviklingen i udgiftsbehovet til *individrettede sociale foranstaltninger samlet set*. Første række i tabellen viser udviklingen i Københavns Kommunes relative udgiftsbehov fra 2013 til 2016, når der sammenlignes med udgiftsbehovet i hele landet. Af tabellens anden række fremgår det, hvordan udviklingen i det relative udgiftsbehov siden 2013 er faldet med 9,3 % frem til 2016. Modsat er antallet af 0-18-årige i Københavns Kommune vokset med 5,0 % i samme periode, hvilket fremgår af tabellens række 3 og 4.

Tabel 1.2 Udvikling i Københavns Kommunes relative udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
Københavns Kommunes relative udgiftsbehov (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	89,3	85,5	83,0	81,0
Indekseret udgiftsbehov (Indeks 100 = udgiftsbehovet i 2013)	100,0	95,7	93,0	90,7
Børnetal ¹	105.732	107.460	108.824	110.979
Børnetal indekseret	100,0	101,6	102,9	105,0
Forventede antal modtagere (2013 fremskrevet) ²	2.370	2.306	2.268	2.255
Forventet antal modtagere, indekseret (2013=100)	100,0	97,3	95,7	95,1

Noter: 1) Børnetallet omfatter 0-17-årige.

2) Det er det faktiske antal modtagere i 2013, der fremskrives på baggrund af det indekserede udgiftsbehov og udviklingen i børnetallet.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Med udgangspunkt i oplysningen om, at der i 2013 var 2.370 0-18-årige, der modtog en individrettet social foranstaltning i Københavns Kommune, kan vi beregne det forventede samlede antal modtagere i resten af perioden. Eksempelvis fremgår det af tabellens række fem, at vi vil forvente, at der i 2016 var 2.255 modtagere af individrettede sociale foranstaltninger ($2.370 * 90,7 * 105,0$). I tabellens sidste række er det forventede antal modtagere af individrettede sociale foranstaltninger i Københavns Kommune indekseret i forhold til udgangspunktet i 2013. Det fremgår, at det forventede antal modtagere af individrettede sociale foranstaltninger frem til 2016 falder med 4,9 %. På trods af positiv befolkningsvækst, betyder de faldende socioøkonomiske behov således, at det samlede udgiftsbehov er lavere for Københavns Kommune sammenlignet med landsgennemsnittet, når der tages højde for både den demografiske og den socioøkonomiske udvikling.

1 Baggrund og formål

Københavns Kommune fik i 2015 udarbejdet en række analyser af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde (se Jorden et al., 2015). Analyserne blev anvendt som udgangspunkt for en analyse af udviklingen i kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde.

Københavns Kommune har bedt VIVE om at gennemføre en opdatering af de nævnte analyser. Formålet med analyserne er at give Københavns Kommune et bedre vidensgrundlag for beslutninger om økonomisk regulering af området.

I rapporten gennemføres analyser af Københavns Kommunes udgiftsbehov i forbindelse med det specialiserede børne- og ungeområde. Analyserne har fokus på udgiftsbehovet forbundet med anbringelser og individrettede forebyggende foranstaltninger rettet mod 0-17-årige børn.² Derimod ses der bort fra familierettede foranstaltninger samt foranstaltninger rettet mod de 18-22-årige, det vil sige unge i efterværn.³ Rapporten indeholder derudover en analyse af kommunens visitationspraksis. Det vil sige en analyse af, i hvilket omfang det forventede foranstaltningsbehov i Københavns Kommune stemmer overens med den faktiske andel modtagere af sociale foranstaltninger i kommunen i 2016.

I analyserne anvendes en statistisk model til at beregne et "forventet udgiftsbehov" udtrykt ved den forventede andel modtagere af sociale foranstaltninger givet børnenes baggrundsforhold. Beregningerne anvendes efterfølgende til at svare på følgende to spørgsmål i hver delanalyse:

- Hvordan har det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov udviklet sig i Københavns Kommune i perioden fra 2009 til 2016?
- Visiterer Københavns Kommune flere eller færre børn til sociale foranstaltninger end forventet ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis i 2016?

Analyserne i denne rapport giver dermed Københavns Kommune en nuanceret forståelse af udviklingen i det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov forbundet med det specialiserede børne- og ungeområde.

Samtidig med denne rapport udgives bilagsnotatet "Ressourcetildelingsmodel på det specialiserede børne- og ungeområde i Københavns Kommune" (Petersen og Jakobsen, 2019). Notatet beskriver en række modeller, som kan anvendes til fordelingen af midler til sociale foranstaltninger mellem seks administrative distrikter i Københavns Kommune. Notatet er bestilt af socialforvaltningen i Københavns Kommune.

² Personer, der fylder 18 år i løbet af analyseåret, medregnes i populationen, dvs. hvis en person er yngre end 18 år på et tidspunkt i løbet af analyseåret.

³ Når vi ser bort fra familierettede sociale foranstaltninger, skyldes det overvejelser omkring datakvalitet. Se mere i afsnit 2.2. I robusthedsanalyserne er de familierettede foranstaltninger medtaget, og det har ingen konsekvenser for analysens konklusioner.

2 Metode

Beregningen af de socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde tager udgangspunkt i en statistisk analyse af sammenhængen mellem på den ene side en række socioøkonomiske, demografiske og sundhedsrelaterede variable vedrørende alle børn i Danmark og på den anden side oplysninger om, hvorvidt børnene modtager sociale foranstaltninger. Der anvendes en statistikmodel (en binær logistisk regression), som tager højde for den særlige struktur i data, hvor den afhængige variabel kun kan antage to gensidigt udelukkende værdier (modtager af en social foranstaltning eller ej).

Anvender vi dernæst den statistiske model for sammenhængen mellem børnegruppens baggrundskarakteristika og sandsynligheden for at modtage en social foranstaltning på børnegruppen i Københavns Kommune, får vi hvert barns sandsynlighed for at modtage en social foranstaltning givet barnets baggrundskarakteristika og under antagelse af, at visitationspraksis er den samme i Københavns Kommune som på landsplan. Det skyldes, at modellen er beregnet på baggrund af alle danske børn. De estimerede sandsynligheder i Københavns Kommune påvirkes dermed ikke af den faktiske visitationspraksis i kommunen, da det alene er børnenes baggrund, som er udslagsgivende for sandsynligheden for at modtage en social foranstaltning.

Sandsynlighederne for hvert enkelt barn sammenfattes efterfølgende til en forventet andel af kommunens børn, der vil modtage en social foranstaltning, hvis kommunen følger den landsgennemsnitlige visitationspraksis. Denne andel udtrykker det forventede foranstaltningsbehov for kommunen på det specialiserede børne- og ungeområde. De forventede foranstaltningsbehov er indikatorer for kommunens udgiftsbehov, fordi sociale foranstaltninger udgør den primære udgiftsdrivende aktivitet på det specialiserede børne- og ungeområde.

Det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde kan herefter sammenstilles med to andre tal for at skabe relevant økonomisk styringsinformation. Dels holdes behovet op imod det forventede behov på landsplan. Herved fås et udtryk for Københavns Kommunes relative udgiftsbehov. Dels sammenlignes behovet med kommunens faktiske modtagerandel. Herved fås et indblik i kommunens visitationspraksis, dvs. om Københavns Kommune visiterer flere eller færre til sociale foranstaltninger end forventet ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis. Begge beregninger uddybes i kapitel 3.

2.1 Population

VIVE har som forskningsinstitution adgang til Danmarks Statistiks forskerordning, hvor det er muligt at arbejde med data på individniveau. Konkret betyder det, at det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov er beregnet på det mest detaljerede analyseniveau. For hvert enkelt barn i Danmark knytter VIVE gennem forskerordningen oplysninger sammen om barnet samt forældrene. Det gør det muligt at beregne den relative betydning af hvert enkelt forhold, samtidig med at der tages højde for alle øvrige betydende forhold i modellen.

Beregningen af de statistiske modeller er baseret på individdata fra Danmarks Statistik. Modellen for sociale foranstaltninger er beregnet på baggrund af oplysninger om alle Danmarks 0-17-årige børn og deres forældre i 2016.

Børnene i Københavns Kommune er i analysen afgrænset til alle børn, som kommunen har betalingsforpligtelser over for. Ud over personer bosiddende i Københavns Kommune omfatter det individer, som er anbragt uden for kommunen, og hvor Københavns Kommune har betalingsansvaret. Omvendt indgår der ikke børn, som er anbragt i Københavns Kommune af en anden kommune.

2.2 Variable i analysen

Sociale foranstaltninger defineres i analysen som henholdsvis anbringelser uden for hjemmet og individrettede forebyggende foranstaltninger. Der foretages statistiske analyser på baggrund af to operationaliseringer af begrebet⁴:

- Individrettede sociale foranstaltninger (forebyggende foranstaltninger og anbringelser)
- Anbringelser

I analysen, hvor den afhængige variabel opgøres som individrettede sociale foranstaltninger, ses der bort fra familierettede forebyggende foranstaltninger, da vi vurderer, at antallet af familierettede foranstaltninger er opgjort upræcist. Danmarks Statistiks opgørelse af familierettede foranstaltninger er relativt ny (2014), og det tager erfaringsmæssigt nogle år, før kommunernes indberetninger til Danmarks Statistik bliver tilstrækkeligt retvisende. I Bilag 2 indgår dog en følsomhedsberegning, hvor den afhængige variabel udvides til at inkludere familierettede foranstaltninger. Inkludering af familierettede foranstaltninger ændrer ikke på konklusionerne.

De øvrige data om børnene samt deres forældre er indhentet fra en række forskellige registre hos Danmarks Statistik. Boks 1 nedenfor indeholder en oversigt over de forklarende variable, som indgår i analyserne. Variablene måler forskellige aspekter, såsom demografi, socioøkonomi, sundhed og kriminalitet og betegnes under ét i rapporten som børnenes baggrund.

Udgangspunktet for valget af variable er VIVEs tidligere analyser på området (se fx Jordan og Petersen, 2015, samt Petersen og Andersen, 2017). Der er foretaget enkelte ændringer i de forklarende variable, der indgår i analyserne i denne rapport set i forhold til KORAs analyser fra 2015 (se Boks 2) med henblik på at gøre beregningen så retvisende som muligt. Enkelte variable fortjener indledningsvis en nærmere uddybning.

⁴ Bilag 3 indeholder en beskrivelse af typen af sociale foranstaltninger, som indgår i de to afgrænsninger.

Boks 1: Socioøkonomiske og sundhedsrelaterede variable i modellen

Variable vedrørende barnet:

Barnets køn
Barnets alder
Barnets oprindelsesland
Barnet havde lav fødselsvægt (< 2.500 g)
Barnets gennemsnitlige antal indlæggelser inden for de seneste 5 år
Barnets gennemsnitlige antal kontakter med alment praktiserende læge inden for de seneste 5 år
Barnet har haft kontakt med en speciallæge inden for de seneste 5 år¹

Variable vedrørende barnet familie:

Barnets forældre er samboende
Barnets mor og/eller far er død
Moderen og/eller faderen er ukendt²

Variable vedrørende forældrene²:

Moderens og faderens alder ved barnets fødsel
Moderen og/eller faderen er skilt eller blevet enke(mand) inden for de seneste 5 år
Moderens og faderens alderskorrigerede indkomst (gennemsnit af de seneste 5 år)
Moderens og faderens alderskorrigerede uddannelsesniveau (gennemsnit af de seneste 5 år)
Moderens og faderens dominerende beskæftigelsesstatus inden for de seneste 5 år
Moderens og faderens alderskorrigerede jobprestige (gennemsnit af de seneste 5 år)
Moderens og faderens gennemsnitlige antal kontakter med alment praktiserende læge inden for de seneste 5 år
Moderen og/eller faderen har haft kontakt med psykiatrien inden for de seneste 5 år
Moderen og/eller faderen har haft kontakt med en speciallæge inden for de seneste 5 år¹
Moderen og/eller faderen har haft kontakt med en tandlæge inden for de seneste 5 år
Moderens og faderens gennemsnitlige antal indlæggelser inden for de seneste 5 år
Moderen og/eller faderen er sigtet for overtrædelse af straffeloven inden for de seneste 5 år

Noter: 1) Ekskl. kontakt til en psykiater.

2) Der er kodet én separat variabel for moderen og én for faderen.

For flere af variablene inddrager vi oplysninger om børnene samt forældrene 5 år tilbage i tiden. På den måde bygger variablene ikke kun på oplysninger om hændelser mv., som finder sted i analyseåret, men også på hændelser, som finder sted i tiden op til analyseåret.

Variablen for forældrenes jobprestige angiver den socioøkonomiske status, som knytter sig til forældrenes stillingsbetegnelser. Jobprestigen er opgjort i henhold til internationale standarder og bygger på den såkaldte ISEI-score (International Standard Classification of Occupations).

Variablene for både forældrenes indkomstniveau, uddannelsesniveau og jobprestige er alderskorrigerede. Alderskorrektionen består i, at forældrenes niveau på variablene udtrykker, hvor meget forældrene ligger over eller under det forventede niveau for deres aldersgruppe. Dermed tages der højde for, at forældre med højere alder typisk vil være højere uddannet samt have højere indkomst og jobprestige end yngre forældre.

I Bilag 1 ses en oversigt over delanalysernes forklarende variable, herunder variablenes fortegn, signifikansniveau og betydning for de statistiske modellers samlede forklaringskraft.

Boks 2: Ændringer i forklarende variable siden analysen af udgiftsbehovet i 2015

I denne analyse inkluderes flere variable vedrørende børnenes og forældrenes kontakt til sundhedsvæsenet. Analysen medtager – foruden variable, der angiver børnenes og forældrenes kontakt til almen praktiserende læge – også variable, der angiver kontakt til speciallæge og tandlæge (tandlægekontakter gælder kun forældrene). Derudover sondres der i den aktuelle analyse mellem alvorligheden af de straffelovsovertrædelser, som forældrene måtte være sigtet for. I den tidligere analyse indgik kun én variabel for straffelovsovertrædelse.

Analysen sonderer ikke mellem forældre, der modtager kontanthjælp og forældre, der modtager førtidspension (dette gjorde vi i analyserne fra 2015). Vi har valgt ikke at sondre mellem disse to indkomstgrundlag, fordi de i nogen udstrækning kan være substituerbare. Den relative fordeling af borgere, som modtagere af kontanthjælp henholdsvis førtidspension i en kommune kan være påvirket af kommunal praksis, hvormed forskellene i den relative fordeling af de to indkomsttyper mellem kommuner ikke til fulde afspejler forskelle i borgernes socioøkonomi.

Derudover har vi valgt at udelade fire variable, som indgik i analyserne fra 2015. Det drejer sig om:

1. Barnets kontakt til psykiatrien
2. Oplysning om, hvorvidt barnet er adopteret
3. Antal børn i familien
4. Moderens og faderens behandling for stofmisbrug.

Variablene vedrørende barnets kontakt til psykiatrien og oplysningen om, hvorvidt barnet er adopteret, er udeladt, da vi har mistanke om, at variablene i særlig stor grad kan være endogene. Eksempelvis har vi mistanke om, at barnets kontakt til psykiatrien kan finde sted *som følge af*, at barnet modtager en social foranstaltning frem for omvendt. Er det tilfældet, vil beregningen af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov blive misvisende.

Vi har erfaret, at variabelen vedrørende antal børn i familien omfatter en gruppe af børn, som kommer fra familier uden børn. Det viser sig, at det særligt er anbragte børn, som bor i sådanne familietyper. Det er derfor problematisk at inkludere variabelen i analyserne, da vi derved – indirekte – inkluderer både anbringelser som uafhængig og afhængig variabel i analysen.

Variablene vedrørende moderens og faderens behandling for stofmisbrug er udeladt, da disse variable er omfattet af et relativt stort "mørketal". Derfor vil der sandsynligvis være en gruppe af personer, som har et misbrugsproblem, men som ikke er i behandling. Inkluderes variablene, indebærer det en risiko for, at beregningerne af udgiftsbehovet bliver misvisende.

3 Analyse af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde

3.1 Delanalysens indhold

Det overordnede formål med dette kapitel er at belyse udviklingen i det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde i Københavns Kommune. I kapitlet vil der derudover blive foretaget en analyse af Københavns Kommunes visitationspraksis på området. Det vil sige, at kapitlet vil afdække, i hvilket omfang andelen af visiterede børn til en social foranstaltning svarer til det forventede niveau ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis.

Udgiftsbehovet til det specialiserede børne- og ungeområde opgøres som andelen af børn og unge, der forventes at modtage enten:

- Individrettet social foranstaltning (forebyggende og/eller anbringelse)
- Anbringelse

Vi har valgt at foretage selvstændige analyser, som alene fokuserer på udgiftsbehovet forbundet med anbringelser, da anbringelser generelt er mere udgiftstunge end forebyggende foranstaltninger. Derfor er det selvstændige udgiftsbehov forbundet med anbringelser særligt interessant.

Fremgangsmåden for beregningen af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov er nærmere beskrevet i kapitel 2. Bilag 3 angiver de foranstaltningstyper, som indgår i analysen af Københavns Kommunes udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde.

Udviklingen i udgiftsbehovet i Københavns Kommune analyseres i perioden fra 2009 til 2016, mens kommunens visitationspraksis alene vurderes i 2016. I hvert år omfatter analysen mellem 1,2 mio. og 1,3 mio. 0-17-årige⁵ og deres forældre bosiddende i Danmark. Populationen i Københavns Kommune omfatter årligt mellem 97.000 og 111.000 børn og unge, samt disse børns forældre. 18-22-årige unge, som modtager en social foranstaltning (efterværn), indgår ikke i analysen.

Nedenfor giver afsnit 3.2 først et overblik over de baggrundsforhold, som har størst betydning i beregningen af udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger henholdsvis anbringelser. Herefter vil afsnit 3.3 præsentere de statistiske modellens forklaringskraft, dvs. illustrere modellernes evne til at identificere de børn, som rent faktisk modtager en individrettet social foranstaltning henholdsvis en anbringelse. Herefter vil afsnit 3.4 præsentere udviklingen i Københavns Kommunes relative udgiftsbehov. Afsnit 3.5 beskriver dernæst udviklingen i de ti mest betydningsfulde baggrundsforhold i Københavns Kommune. Endelig bliver der i afsnit 3.6 foretaget en vurdering af kommunens visitationspraksis.

3.2 De ti mest betydningsfulde baggrundskarakteristika

Tabel 3.1 nedenfor viser de ti variable i den statistiske model, som har den største betydning for børnenes sandsynlighed for at modtage en individrettet social foranstaltning på landsplan – og dermed for udgiftsbehovet på dette område – i 2016. Tabel 3.2 viser de ti mest betydningsfulde variable, når

⁵ Børnene indgår i populationen til og med det kalenderår, de fylder 18 år.

udgiftsbehovet operationaliseres på baggrund af oplysningen om, hvorvidt et barn er anbragt eller ej.

Fortegnene i tabellerne angiver retningen på de statistiske sammenhænge. Dermed angiver et "+", at sandsynligheden, for at et barn får en individrettet social foranstaltning henholdsvis en anbringelse, stiger, desto større værdi variabelen antager. For eksempel angiver det negative fortegn ved variabelen "Barnets forældre er samboende" – i begge modeller – at sandsynligheden for, at et barn modtager en social foranstaltning/anbringelse er lavere for børn af samboende forældre, sammenlignet med børn af forældre, der ikke er samboende. Det vil sige, at sandsynligheden for at få en individrettet social foranstaltning eller en anbringelse er højere for børn af forældre, der ikke bor sammen, sammenlignet med børn af forældre, der bor sammen.

I begge tabeller angiver kolonnen ("Betydning")⁶, hvor meget hver variabel bidrager til beregningen af barnets sandsynlighed for at få en individrettet social foranstaltning henholdsvis en anbringelse (målt i procent af den statistiske models samlede forklaringskraft). Eksempelvis ses det i Tabel 3.1, at variabelen "Barnets alderskorrigerede uddannelsesniveau" estimeres til at bidrage med ca. 17,6 % af forklaringskraften for modellen, som estimerer børnenes sandsynlighed for at modtage en individrettet social foranstaltning. Samlet set bidrager de ti mest betydende variable med 63,3 % af denne models samlede forklaringskraft. Det betyder også, at 36,7 % af modellens forklaringskraft kan henføres til de variable, der falder uden for top-10 (Bilag 1 indeholder en oversigt over, hvor meget af modellernes samlede forklaringskraft hver af modellernes variable bidrager med).

Tabel 3.1 De ti væsentligste forklarende variable i forhold til at bestemme udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger på landsplan i 2016

Variabel	Fortegn	Betydning %
Barnets alder	+	17,6
Barnets forældre er samboende	-	10,9
Moderen har primært været kontanthjælpsmodtager eller førtidspensionist i de seneste 5 år ¹	+	7,3
Moderens alderskorrigerede uddannelsesniveau	-	6,1
Moderens alderskorrigerede jobprestige	-	4,6
Faderens alderskorrigerede uddannelsesniveau	-	4,1
Faderens alderskorrigeret jobprestige	-	3,2
Moderen har en alderskorrigeret indkomst, der er mellem 50.000 og 150.000 kr. under gennemsnittet for aldersgruppen ²	+	3,2
Moderen er hverken blevet skilt eller enke i perioden	-	3,1
Faderen er hverken blevet skilt eller enkemand i perioden	+	3,1
Samlet betydning af de ti væsentligste variable		63,3

Anm.: Modellen er beregnet på baggrund af alle 0-17-årige børn i Danmark i 2016. N = 1.238.226, Pseudo-R² (McFadden 1979) = 0,315. Ifølge McFadden indikerer en Pseudo-R²-værdi mellem 0,2 og 0,4 et glimrende modelfit. Alle de viste variable er statistisk signifikante på 0,001-niveau.

Noter: 1) Variablen er kodet i syv kategorier. Referencekategorien er "Lønmodtager". Se Bilag 1 for en uddybning af de øvrige kategorier.

2) Variablen er kodet i otte kategorier. Referencekategorien er "-10.000 til 10.000 kr.". Se Bilag 1 for en uddybning af de øvrige kategorier.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

⁶ Variablenes bidrag er baseret på deres relative vægte, se fx Johnson (2000). De relative vægte indikerer, hvor stor en procentdel af modellens forklaringskraft (Pseudo-R²), der kan tilskrives de enkelte variable. Vægtene er beregnet på en måde, der mindsker problemet med variable, som måler noget af det samme. Vægtene på tværs af alle variable summerer til 100 %.

Otte af de ti variable, som fremgår af Tabel 3.1, er også blandt de ti mest betydende i modellen, som estimerer børnenes sandsynlighed for at få en anbringelse (se Tabel 3.2). Der er således et stort sammenfald mellem de væsentligste forklarende variable, uanset om der fokuseres på individrettede sociale foranstaltninger eller udelukkende på anbringelser.

Tabel 3.2 De ti væsentligste forklarende variable i forhold til at bestemme udgiftsbehovet til anbringelser på landsplan i 2016

Variabel	Fortegn	Betydning %
Barnets forældre er samboende	-	10,3
Moderens alderskorrigerede uddannelsesniveau	-	7,4
Moderen har primært været kontanthjælpsmodtager eller førtidspensionist i de seneste 5 år ¹	+	7,2
Moderens alderskorrigerede indkomst er mellem 50.000 og 150.000 kr. under gennemsnittet for aldersgruppen ²	+	7,0
Barnets alder	+	6,1
Moderens alderskorrigerede jobprestige	-	4,6
Faderens alderskorrigerede uddannelsesniveau	-	4,4
Faderens alderskorrigeret jobprestige	-	3,4
Faderens alderskorrigerede indkomst er mellem 50.000 og 150.000 kr. under gennemsnittet for aldersgruppen ²	+	3,2
Faderen har primært været kontanthjælpsmodtager eller førtidspensionist i de seneste 5 år ¹	+	3,1
Samlet betydning af de ti væsentligste variable		56,6

Anm.: Modellen er beregnet på baggrund af alle 0-17-årige børn i Danmark i 2016. N = 1.238.226, Pseudo-R2 (McFadden 1979) = 0,371. Ifølge McFadden indikerer en Pseudo-R2-værdi mellem 0,2 og 0,4 et glimrende modelfit. Alle de viste variable er statistisk signifikante på 0,001-niveau.

Noter: 1) Variablen er kodet i syv kategorier. Referencekategorien er "Lønmodtager". Se Bilag 1 for en uddybning af de øvrige kategorier.
2) Variablen er kodet i otte kategorier. Referencekategorien er "-10.000 til 10.000 kr.". Se Bilag 1 for en uddybning af de øvrige kategorier.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

I begge tabeller ses det, at modellernes forklaringskraft særligt kan tilskrives de variable, der angiver, om forældrene er samlevende, moderens uddannelsesniveau, og om moderen er kontanthjælpsmodtager eller førtidspensionist. Omvendt ses det, at barnets alder betyder væsentligt mere for forklaringskraften i modellen, som estimerer et barns sandsynlighed for at få en individrettet social foranstaltning (Tabel 3.1) sammenlignet med modellen, som beregner et barns sandsynlighed for at få en anbringelse (Tabel 3.2). Det tyder dermed på, at anbringelser er mindre afhængige af barnets alder end individrettede sociale foranstaltninger samlet set.

I læsningen af tabellerne er det vigtigt at være opmærksom på, at variablene på forskellig vis kan "stjæle" forklaringskraft fra hinanden. Dette kan for det første forekomme, hvis der er forskel på, "hvornår" to eller flere variable tidsmæssigt påvirker udgiftsbehovet. Eksempelvis kan noget af forklaringskraften, som stammer fra variablene vedrørende forældrenes uddannelsesniveau, overtages af forældrenes indkomst, fordi en persons uddannelsesniveau tidsmæssigt kommer før den samme persons indkomstniveau. For det andet kan mange af de forklarende variable være udtryk for noget af det samme. For eksempel vil en persons indkomstniveau langt hen ad vejen afspejle personens jobprestige.

Da variablene på den måde kan "stjæle" forklaringskraft fra hinanden, ville nogle af de variable, der ikke er med på listen i Tabel 3.1 og Tabel 3.2, potentielt have haft større forklaringskraft, hvis nogle af de andre variable var udeladt. Endelig må der også tages forbehold for, at betydningen af de

enkelte variable er estimeret, det vil sige, at der er statistisk usikkerhed forbundet med estimerterne. Betydningen af de enkelte variable skal derfor tolkes med varsomhed.

3.3 Modellens forklaringskraft

Betydningen af de enkelte baggrundsvariable kan ikke betragtes isoleret. Det er også nødvendigt at kende til de statistiske modellers forklaringskraft, dvs. modellernes evne til at forudsige, hvilke børn der rent faktisk modtager en social foranstaltning henholdsvis en anbringelse ud fra kendskab til børnegruppens baggrundskarakteristika. Hvis modellerne klarer sig dårligt i den henseende, kan man i mindre grad bruge informationen om variabelens individuelle betydning. Anderledes gælder det, hvis modellen klarer sig godt.

Det viser sig, at begge modeller kan forklare en stor del af variationen i de to variable, der måler henholdsvis modtagelse af en social foranstaltning og anbringelse. Modellerne har således en betragtelig forklaringskraft.⁷ Da forklaringskraften udtrykt som Pseudo-R² for en logistisk regression ikke kan fortolkes parallelt med R² for en simpel lineær regression, har vi i stedet valgt at illustrere forklaringskraften i tabel 3.3 og 3.4 nedenfor. De to tabeller viser, hvor stor en andel af de faktiske modtagere af henholdsvis sociale foranstaltninger og anbringelser, vi indfanger, når vi stiller skarpt på de børn, som ifølge modellen har de højeste henholdsvis de laveste sandsynligheder for at modtage en social foranstaltning/anbringelse.

I den ene ende fokuseres på de 10 % af børnene med de højeste beregnede sandsynligheder og i den anden ende på de 10 % med de laveste sandsynligheder ifølge modellen. Hvis børnenes baggrundsforhold ikke havde nogen betydning for sandsynligheden for at modtage en social foranstaltning i 2016, ville vi i begge grupper indfange 10 % af de børn, som faktisk modtog en social foranstaltning i 2016. Hvis baggrundsforholdene omvendt har betydning for foranstaltningssandsynligheden, burde vi forvente at indfange en væsentlig større del af de faktiske foranstaltningsmodtagere i den ene gruppe end den anden. Og jo højere forklaringskraft i vores statistiske grundmodel, jo større forskel vil vi finde mellem de to grupper. Som det fremgår af tabel 3.3, er der meget stor forskel på, hvor mange af de faktiske modtagere af individrettede sociale foranstaltninger vi indfanger i henholdsvis høj- og lavrisikogruppen. Således indfanger vi kun 0,1 % af de faktiske modtagere i lavrisikogruppen, men hele 70,1 % i højrisikogruppen. Fokuserer man udelukkende på børn i Københavns Kommune, ligger 67,2 % af de faktiske modtagere i højrisikogruppen, mens der i lavrisikogruppen slet ikke er børn, som modtog sociale foranstaltninger i 2016. Vores model har med andre ord en relativt høj forklaringskraft, både på landsplan og i Københavns Kommune.

Tabel 3.3 Andel modtagere af individrettede sociale foranstaltninger i 2016, som indfanges i grupperne af børn med særlig lav og særlig høj sandsynlighed for at modtage en individrettet social foranstaltning. Procent.

	10 % med laveste sandsynlighed	10 % med højeste sandsynlighed
Modtagere af en individrettet social foranstaltning i København	0,0	67,2
Modtagere af en individrettet social foranstaltning i hele landet	0,1	70,1

Kilde: VIVEs egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

⁷ Modellen, som forudsiger udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger (anbringelser og/eller forebyggende foranstaltninger) har en såkaldt McFaddens Pseudo-R²-værdi på 0,32, mens modellen, der alene forudsiger udgiftsbehovet til anbringelser, har en McFaddens Pseudo-R²-værdi på 0,37.

Det ses i Tabel 3.4 nedenfor, at der kan opnås en højere forklaringskraft, hvis vi alene fokuserer på modellen, som forudsiger et barns sandsynlighed for at blive anbragt. Således befinder 84,7 % af de børn, der rent faktisk modtager en anbringelse i Københavns Kommune, sig blandt de 10 % af børnene, der har størst sandsynlighed for at få en anbringelse. Der findes stort set den samme forklaringskraft, når der fokuseres på børnene på landsplan. At forklaringskraften er højere for modellen, som alene fokuserer på anbringelser, indikerer, at anbringelser i højere grad end forebyggende foranstaltninger er betinget af socioøkonomiske, sundhedsmæssige og demografiske forhold.

Tabel 3.4 Andel af de anbragte børn i 2016, som indfanges i grupperne af børn med særlig lav og særlig høj sandsynlighed for at modtage en anbringelse. Procent.

	10 % med laveste sandsynlighed	10 % med højeste sandsynlighed
Modtagere af en anbringelse i København	0,0	84,7
Modtagere af en anbringelse i hele landet	0,0	83,0

Kilde: VIVEs egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

3.4 Udviklingen i Københavns Kommunes udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde

Det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov forbundet med sociale foranstaltninger i Københavns Kommune beregnes ud fra den statistiske model, som er beskrevet i kapitel 2. Modellen er, som omtalt, udledt på baggrund af de nyeste tilgængelige data for 2016. Modellen anvender oplysninger om alle landets 0-17-årige børn til at estimere sammenhængen mellem – på den ene side – en række socioøkonomiske, sundhedsmæssige og demografiske variable vedrørende børnene og – på den anden side – oplysninger om, hvorvidt børnene modtager en social foranstaltning. På den måde opnår vi en række vægte, som angiver de enkelte variables betydning for, om et barn modtager en social foranstaltning i 2016. Da vægtene er beregnet på baggrund af populationen af børn i hele landet, udtrykker vægtene variabelens betydning ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis.

Når vi anvender vægtene fra denne model på hvert enkelt barn i Københavns Kommune, kan vi beregne de enkelte børns sandsynlighed for at modtage en social foranstaltning givet barnets karakteristika og en forudsætning om, at kommunen følger en landsgennemsnitlig visitationspraksis. Disse beregninger kan efterfølgende sammenfattes til en forventning om, hvor stor en samlet andel af kommunens børn der vil modtage en foranstaltning, hvis kommunen følger den landsgennemsnitlige visitationspraksis. Dette tal udtrykker dermed det samlede udgiftsbehov til sociale foranstaltninger i kommunen – udtrykt ved den forventede andel modtagere af sociale foranstaltninger (givet børnenes baggrundsforhold).

Anvender vi vægtene – som er beregnet på baggrund af analysen af data i 2016 – på populationen af børn i perioden 2009 til 2016, kan vi beregne den forventede andel modtagere af foranstaltninger i hvert af årene, under antagelse af at visitationspraksis i de enkelte år er den samme som i 2016. Vi har med andre ord "låst" de enkelte variables betydning fast ud fra visitationspraksis i 2016. Eventuelle ændringer i det forventede foranstaltningsbehov (og dermed udgiftsbehov) mellem årene vil derfor udelukkende skyldes ændringer i børnesammensætningen i forhold til de socioøkonomiske, demografiske og sundhedsrelaterede forhold, som indgår i modellen.

Når vi i det følgende beskriver udviklingen i det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov til det specialiserede børneområde, vælger vi at fokusere på, hvordan Københavns Kommunes socioøkonomisk betingede udgiftsbehov udvikler sig i forhold til udviklingen på landsplan. Dette skyldes en række datamæssige udfordringer, som kan give et fejlagtigt billede af udviklingen i det absolutte socioøkonomisk betingede udgiftsbehov. Disse udfordringer er nærmere beskrevet i Boks 3.

Boks 3: Beregning af det relative udgiftsbehov

Visse baggrundsvariable kan udvikle sig over tid alene som følge af ændret registreringspraksis, ændringer af lovgivningen eller ændret diagnosticeringspraksis. Eksempelvis har VIVE i tidligere analyser erfaret, at antallet af indlæggelser generelt har været voksende igennem en årrække. Dette er sket i en periode, hvor befolkningens gennemsnitlige levealder samtidig har været stigende. Det synes på baggrund af den stigende levealder ikke rimeligt at tolke stigningen i antal registrerede indlæggelser som udtryk for en forværret sundhedstilstand eller øget social udsathed blandt de danske borgere. Dertil kommer, at registret vedrørende indlæggelser løbende bliver tilpasset internationale standarder for registreringer, hvilket indebærer, at der i nogle år opstår databrud. Disse to udfordringer ændrer imidlertid ikke ved, at variabelen i det enkelte år er egnet til at identificere børn med relativt høj sandsynlighed for at modtage en foranstaltning.

Vi adresserer disse udfordringer ved at fokusere på, hvordan Københavns Kommunes socioøkonomisk betingede udgiftsbehov udvikler sig i forhold til udviklingen på landsplan. Herved opnår vi, at baggrundsvariable, der vokser af tekniske årsager både i København og på landsplan, ikke påvirker analysens konklusioner. Derudover indgår der i Bilag 2 en robusthedsanalyse, hvor modellen beregnes uden sundhedsrelaterede variable.

Række to og tre i Tabel 3.5 viser udviklingen i det absolutte socioøkonomisk betingede udgiftsbehov til *individrettede sociale foranstaltninger* i både København og på landsplan opgjort som den forventede andel modtagere af individrettede sociale foranstaltninger. Som omtalt i Boks 3 ovenfor skal man være meget varsom med at tolke på udviklingen i det absolutte udgiftsbehov. Derfor fokuseres her alene på det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov i Københavns Kommune beregnet relativt i forhold til landsgennemsnittet. Indeksverdier over 100 indikerer, at det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov ligger over landsgennemsnittet, mens indeksverdier under 100 indikerer det omvendte. Eksempelvis betyder en indeksværdi på 97, at den forventede andel modtagere af individrettede sociale foranstaltninger (og dermed udgiftsbehovet) er 3 % lavere i København end på landsplan.

Det fremgår af Tabel 3.5, at Københavns Kommunes relative udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger i 2009 og 2010 ligger over niveauet på landsplan. Herefter falder det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune frem til 2016, hvor det har en indeksværdi på 81,0. Udgiftsbehovet i 2016 er altså 19 % under udgiftsbehovet på landsplan. Samlet set falder det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune med 25 indekspoint fra 2009 til 2016. Det er dog værd at bemærke, at hastigheden, hvormed udgiftsbehovet falder, er aftagende i løbet af den undersøgte periode. Således falder udgiftsbehovet med 4,7 indekspoint fra 2009 til 2010, mens det falder med 2 indekspoint fra 2015 til 2016.

Tabel 3.5 Udvikling i forventet udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Forventede andel individrettede sociale foranstaltninger i Danmark samlet set	2,01%	2,20%	2,26%	2,31%	2,42%	2,43%	2,40%	2,34%
Forventede andel individrettede sociale foranstaltninger i København	2,13%	2,23%	2,18%	2,15%	2,16%	2,08%	1,99%	1,89%
København Kommunes relative udgiftsbehov (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	106,0	101,3	96,7	93,0	89,3	85,5	83,0	81,0

Anm.: Det relative udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger er i alle år beregnet på baggrund af den landsgennemsnitlige visitationspraksis i 2016.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.6 nedenfor viser udviklingen i udgiftsbehov, hvis der alene fokuseres på udgiftsbehovet forbundet med *anbringelser*. Igen fokuserer vi på udviklingen i det relative udgiftsbehov, da udviklingen i det absolutte udgiftsbehov er følsomt over for ændringer i registreringspraksis, diagnosticeringspraksis mv. (se Boks 3 for en uddybning). Det ses af tabellen, at udviklingen i det relative udgiftsbehov til anbringelser er faldende i den undersøgte periode – ligesom det var tilfældet med udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger samlet set. Dog er faldet i udgiftsbehovet noget større, når der alene fokuseres på anbringelser. Således falder det relative udgiftsbehov forbundet med anbringelser i Københavns Kommune med 32 indekspoint fra 2009 til 2016. Igen er faldet størst i starten af den undersøgte periode, idet udgiftsbehovet falder med 7,1 indekspoint fra 2009 til 2010, mens det falder med 2,3 indekspoint fra 2015 til 2016.

Tabel 3.6 Udvikling i forventet udgiftsbehov til anbringelser

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Forventede andel anbringelser i Danmark samlet set	0,85%	0,99%	1,04%	1,07%	1,15%	1,17%	1,15%	1,13%
Forventede andel anbringelser i København	0,96%	1,05%	1,03%	1,01%	1,03%	0,99%	0,95%	0,90%
København Kommunes relative udgiftsbehov (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	112,3	105,2	99,7	94,4	89,6	85,2	82,6	80,3

Anm.: Det relative udgiftsbehov forbundet med anbringelser er i alle år beregnet på baggrund af den landsgennemsnitlige visitationspraksis i 2016.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

3.4.1 Udviklingen i udgiftsbehovet sammenlignet med tidligere analyse fra 2015

I figurene nedenfor sammenligner vi udviklingen i udgiftsbehovet – gennemgået i afsnittet ovenfor – med udviklingen i udgiftsbehovet præsenteret i KORAs rapport fra 2015 (se evt. Jordan et al. 2015).

Figur 3.1 sammenligner udviklingen i udgiftsbehov til *individrettede sociale foranstaltninger* fra de to analyser. Det fremgår af figuren, at udviklingen i udgiftsbehovet i de to analyser i store træk udviser de samme tendenser. Således falder udgiftsbehovet i begge analyser. Dog er udgiftsbehovet fra denne analyse lavere end udgiftsbehovet beregnet i 2015 i hele den undersøgte periode. Derudover er hældningen på kurven, der illustrerer udviklingen beregnet i 2015, lidt stejlere end kurven, der illustrerer udviklingen i den nærværende analyse. Fokuseres der på udviklingen i udgiftsbehovet forbundet med anbringelser (Figur 3.2), ses i store træk det samme billede.

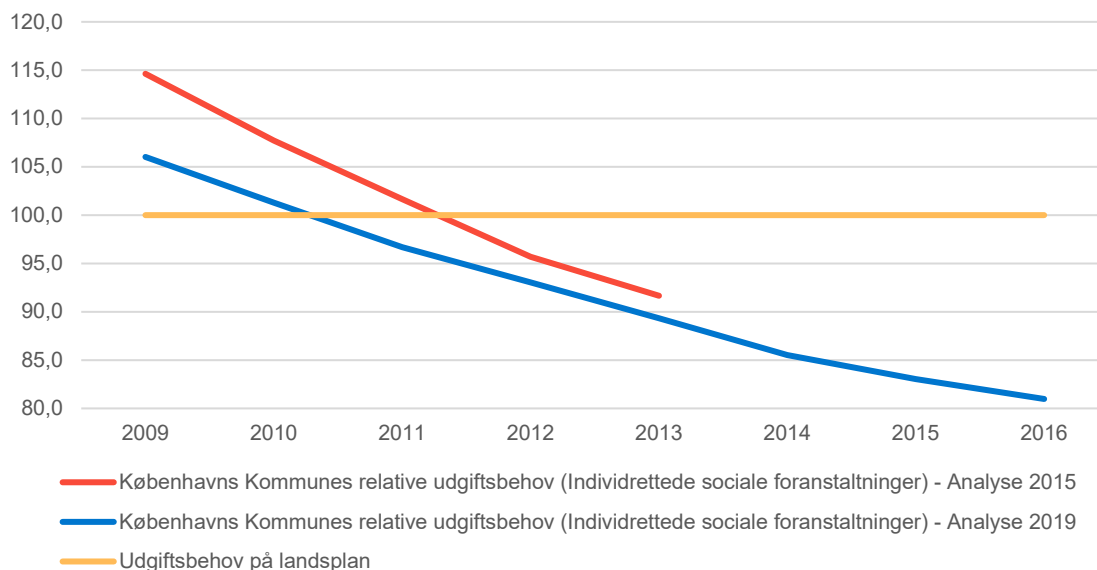
Der kan være flere årsager til, at udviklingen i udgiftsbehovet i analyserne fra 2015 adskiller sig fra udviklingen i denne analyse.

For det første er analyserne i KORAs rapport fra 2015 foretaget på baggrund af en statistisk model, der beregner udviklingen i udgiftsbehovet på baggrund af data fra 2013. Dermed udtrykker analyserne udviklingen i udgiftsbehovet, givet at visitationspraksis i de enkelte år er den samme som i 2013. I nærværende rapport beregnes udviklingen i udgiftsbehovet på baggrund af en statistisk model, der er udledt på baggrund af data fra 2016. Dermed udtrykker analyserne udviklingen i udgiftsbehovet, givet at visitationspraksis i de enkelte år er den samme som i 2016. Forskellen mellem de to kurver, kan således skyldes, at visitationspraksis har ændret sig i perioden.

For det andet foretager Danmarks Statistik løbende opdateringer af de registre, der udgør datagrundlaget for beregningen af udgiftsbehovet. Opdateringerne indebærer i nogle tilfælde, at data flere år tilbage i tiden tilrettes og overskrives med nye data. Dette kan potentielt medføre, at udviklingen i udgiftsbehovet i den nærværende analyse afviger fra den tidligere analyse, simpelthen fordi data er blevet opdateret.

For det tredje er der foretaget ændringer i de variable, der indgår i de statistiske analyser i denne rapport i forhold til analyserne gennemført i 2015 (se mere herom i Boks 2 i afsnit 2.2). Disse ændringer kan potentielt have indflydelse på udviklingen i det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov. Bilag 2 indeholder robusthedsanalyser, hvor betydningen af nogle af disse ændringer undersøges.

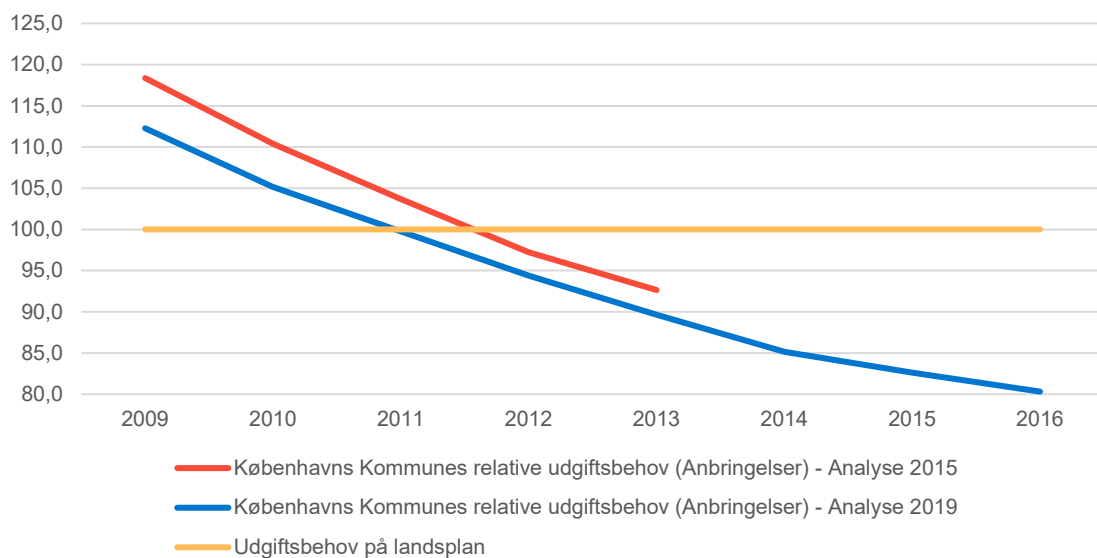
Figur 3.1 Sammenligning af udvikling i udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger opgjort i henholdsvis denne analyse og i KORAs analyse fra 2015.

Anm.: Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov.

Kilde: VIVEs beregninger og Jordan et al. (2015).

Figur 3.2 Sammenligning af udvikling i udgiftsbehovet til anbringelser opgjort i henholdsvis denne analyse og i KORAs analyse fra 2015

Anm.: Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov.

Kilde: VIVEs beregninger og Jordan et al. (2015).

3.5 Udviklingen i de mest betydende variable

Tabel 3.7 viser beskrivende statistik for de ti mest betydningsfulde forklarende variable, der indgår i den statistiske model vedrørende udgiftsbehovet til *individrettede sociale foranstaltninger* (se afsnit 3.2). Den beskrivende statistik for disse variable kan give indikationer af, hvilke forhold der har påvirket udviklingen i det relative udgiftsbehov i afsnit 3.4. Tabel 3.8 indeholder en tilsvarende tabel, når udgiftsbehovet alene er opgjort på baggrund af *anbringelser*.

I Tabel 3.7 er de gennemsnitlige variabelværdier for Københavns Kommune indekseret i forhold til værdierne på landsplan. Har en variabel en indekseværdi over 100, indikerer det, at gennemsnittet på den pågældende variabel er højere i Københavns Kommune end på landsplan. Omvendt med indekseværdier under 100. For eksempel er den gennemsnitlige alder lavere blandt børnene i Københavns Kommune end på landsplan i 2016. Det ses ved, at indekseværdien for den pågældende variabel er 84 i 2016 (dvs. 16% under landsgennemsnittet).

Ved at sammenholde indekseværdien med variabelenes fortegn kan man se, om variabelen påvirker Københavns Kommunes socioøkonomisk betingede udgiftsbehov i opadgående eller nedadgående retning i forhold til udgiftsbehovet på landsplan. Indeksværdier, som i tabellen er farvet lyseblå, virker reducerende på udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger i Københavns Kommune set i forhold til udgiftsbehovet på landsplan. Det omvendte gør sig gældende for indeksværdier, som i tabellen er farvet lyserøde. Benyttes variabelen angående børnenes alder igen som eksempel, kan man i Tabel 3.7 se, at denne variabel trækker i retning af et lavere udgiftsbehov i København end på landsplan i både 2009 og 2016.

Tabel 3.7 Københavns Kommune sammenlignet med landsplan på mest betydende variable i forhold til udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger

Variable	Fortegn	2009	2016	Ændring
Børnenes alder	+	85,1	84,0	-1,1
Andel børn, hvis forældre er samboende	-	89,9	95,0	5,1
Andel mødre der primært har været kontanthjælpsmodtager eller førtidspensionister i de seneste 5 år ²	+	145,2	82,5	-62,7
Mødres gennemsnitlige uddannelseslængde ¹	-	114,1	121,5	7,4
Mødernes jobprestige ¹	-	103,2	107,9	4,6
Fædres gennemsnitlige uddannelseslængde ¹	-	119,2	128,0	8,8
Fædrenes jobprestige ¹	-	103,5	107,6	4,2
Andel mødre med en alderskorrigerede indkomst, der er mellem 50.000 og 150.000 kr. under gennemsnittet for aldersgruppen ³	+	133,7	111,5	-22,1
Andel mødre, der hverken blevet skilt eller enke i perioden	-	98,9	100,8	2,0
Andel fædre, der hverken blevet skilt eller enkemand i perioden	+	97,7	99,1	1,4

Anm.: Indeksværdier, som er farvet lyseblå, virker reducerende på det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov i Københavns Kommune set i forhold til udgiftsbehovet på landsplan. Det omvendte gør sig gældende for indeksværdier, som er farvet lyserøde.

Variablene er rangordnet efter deres betydning som omtalt i afsnit 3.2 hvor de mest betydningsfulde variable er listet først. Forældre med flere børn tæller med flere gange i de gennemsnitlige tal, der ligger bag beregningen af tabellens indeksværdier. En mor til tre børn med en lang uddannelseslængde tæller fx med som tre mødre med en lang uddannelseslængde i opgørelsen af mødrenes gennemsnitlige uddannelseslængde.

Noter: 1) I den statistiske model anvendes det alderskorrigerede uddannelsesniveau og jobprestige. Af kommunikationsmæssige årsager vises det ukorrigerede uddannelsesniveau og jobprestige (fx gennemsnitligt antal års uddannelse ud over grundskolen de seneste 5 år).

2) Variablen er kodet i seks kategorier. Referencekategorien er "Lønmodtager". Se Bilag 1 for en uddybning af de øvrige kategorier.

3) Variablen er kodet i otte kategorier. Referencekategorien er "-10.000 til 10.000 kr.". Se Bilag 1 for en uddybning af de øvrige kategorier.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det ses af Tabel 3.7, at de fleste betydningsfulde variable trækker i retning af et lavere udgiftsbehov i både 2009 og 2016. Samtidig ses det, at der i 2009 er flere af de forklarende variable, der trækker i retning af et højere forventet udgiftsbehov end i 2016. Således har Københavns Kommune i 2009 indeksværdier på fire ud af ti variable, som trækker i retning af et udgiftsbehov over landsgennemsnittet. I 2016 er dette tal reduceret til indeksværdier på to ud af ti variable. Eksempelvis går indeksværdien for variabelen vedrørende andelen af mødre, der primært har været kontanthjælpsmodtagere eller førtidspensionister i de seneste 5 år, fra at ligge over indeks 100 i 2009 til at ligge betydeligt under i 2016.

Af kolonne 5 ("Ændring") i Tabel 3.7 fremgår det endvidere, at udviklingen i ni af de ti variable trækker i retning af et faldende relativt udgiftsbehov, mens kun én variabel (andel fædre, der hverken er blevet skilt eller er enkemand i perioden) har en udvikling, der trækker i retning af et højere relativt udgiftsbehov i Københavns Kommune.

Det skal bemærkes, at forældre med flere børn tæller med flere gange i de gennemsnitlige tal. En mor til tre børn med en lang uddannelseslængde tæller fx med som tre mødre med en lang uddannelseslængde i opgørelsen af mødrenes gennemsnitlige uddannelseslængde. Det skyldes, at det er børnene, der er vores analyseenheder, og at vores data derfor er bygget op med det formål at kunne belyse det enkelte barns baggrund. Til det formål skal den samme mor nødvendigvis indgå flere gange, hvis hun har flere børn.

I Tabel 3.8 vender vi blikket mod de mest betydningsfulde variable, når det kommer til anbringelser.

Tabel 3.8 Københavns Kommune sammenlignet med landsplan på mest betydende variable i forhold til udgiftsbehovet til anbringelser

Variable	Fortegn	2009	2016	Ændring
Andel børn, hvis forældre er samboende	-	89,9	95,0	5,1
Mødres gennemsnitlige uddannelseslængde ¹	-	114,1	121,5	7,4
Andel mødre, der primært har været kontanthjælpsmodtager eller førtidspensionist i de seneste 5 år ²	+	145,2	82,5	-62,7
Andel mødre med en alderskorrigerede indkomst, der er mellem 50.000 og 150.000 kr. under gennemsnittet for aldersgruppen ³	+	133,7	111,5	-22,1
Børnenes alder	+	85,1	84,0	-1,1
Mødrenes jobprestige ¹	-	103,2	107,9	4,6
Fædres gennemsnitlige uddannelseslængde ¹	-	119,2	128,0	8,8
Fædrenes jobprestige ¹	-	103,5	107,6	4,2
Andel fædre med en alderskorrigerede indkomst, der er mellem 50.000 og 150.000 kr. under gennemsnittet for aldersgruppen ³	+	163,6	124,5	-39,2
Andel fædre, der primært har været kontanthjælpsmodtager eller førtidspensionist i de seneste 5 år ²	+	171,5	98,3	-73,2

Anm.: Se anmærkning og noter til Tabel 3.7.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Udviklingen i Tabel 3.8 er – ikke overraskende – nogenlunde analog udviklingen i Tabel 3.7, idet otte ud af ti variable er sammenfaldende mellem de to tabeller. Det ses således af tabellen, at syv ud af ti variable i 2016 trækker i retning af et lavere udgiftsbehov i Københavns Kommune, mens det i 2009 var fem ud af ti variable, der trak i retning af et lavere udgiftsbehov. Det ses desuden af Tabel 3.8, at alle ti variable har udviklet sig i retning af et lavere udgiftsbehov i den undersøgte periode.

3.6 Vurdering af visitationspraksis

I det følgende sammenholdes det forventede foranstaltningsbehov i Københavns Kommune med den faktiske andel modtagere af sociale foranstaltninger i kommunen i 2016. Formålet med analysen er at belyse, om Københavns Kommunes faktiske andel modtagere af sociale foranstaltninger ligger over, under eller på niveau med, hvad man kunne forvente ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis – givet den socioøkonomiske, sundhedsmæssige og demografiske sammensætning af børnene i Københavns Kommune.

Boks 4: Varsomhed ved tolkning af visitationspraksis

VIVE har erfaret, at flere kommuner oplever, at deres egne opgørelser over antallet af foranstaltningsmodtagere afviger fra Danmarks Statistiks opgørelser (se Kollin et al., 2017). Konsekvensen af dette er, at den forventede andel foranstaltningsmodtagere på landsplan – såvel som i Københavns Kommune – sandsynligvis er omfattet af en vis usikkerhed.

Dette udgør et problem i forbindelse med vurderingen af visitationspraksis i Københavns Kommune, da en eventuel afvigelse mellem den forventede og faktiske andel foranstaltningsmodtagere i Københavns Kommune kan være udtryk for et eller begge af følgende forhold: På den ene side kan det være udtryk for, at Københavns Kommune reelt har en anden visitationspraksis end forventet. På den anden side kan det være udtryk for, at Københavns Kommune enten er bedre eller dårligere til at indrapportere korrekte brugerandele til Danmarks Statistik end gennemsnitskommunen.

Dataproblemet indebærer, at de følgende analyser af visitationspraksis i dette afsnit skal tolkes med varsomhed. Problemet er uden betydning for de øvrige analyser i rapporten.

I kolonne 3 i Tabel 3.9 er den statistiske model anvendt til at forudsige den forventede andel modtagere af *individrettede sociale foranstaltninger* i 2016. Det fremgår af tabellen, at vi på baggrund af den statistiske model vil forvente, at 1,9 % af børnene i Københavns Kommune modtager en individrettet social foranstaltning, såfremt kommunen i øvrigt har en landsgennemsnitlig visitationspraksis.

Sammenholdes den forventede andel foranstaltningsmodtagere med kommunens faktiske andel modtagere af individrettede sociale foranstaltninger, fås et indblik i kommunens visitationspraksis.

På landsplan vil den forventede andel foranstaltningsmodtagere pr. definition altid svare til den faktiske, men på kommuneniveau kan variation i den lokale visitationspraksis give afvigelser mellem de forventede og de faktiske andele. Nogle kommuner vil visitere flere børn til individrettede sociale foranstaltninger end forventet, mens andre vil visitere færre børn end forventet.

Det fremgår af kolonne 2 i Tabel 3.9, at den faktiske andel modtagere af individrettede sociale foranstaltninger i København er godt 2 %, hvilket er højere end den forventede andel på ca. 1,9 % (se kolonne 3 i Tabel 3.9). I kolonne 4 angiver indekstallet på 106,5, at Københavns Kommune i 2016 visiterer 6,5 % flere børn til en individrettet social foranstaltning end forventet ud fra børnenes baggrund og under antagelse af en gennemsnitlig visitationspraksis.

Tabel 3.9 Faktisk og forventet andel modtagere af individrettede sociale foranstaltninger i 2016

	Faktisk	Forventet	Indeks for praksis	Relative udgiftsbehov
Modtagere af en social foranstaltning i København	2,02%	1,89%	106,5	81,0
Modtagere af en foranstaltning i hele landet	2,34%	2,34%	100,0	

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.10 viser Københavns Kommunes visitationspraksis, når der alene fokuseres på de anbragte børn. Det fremgår af tabellen, at godt 0,8 % af børnene i Københavns Kommune var anbragt, mens man på baggrund af den statistiske model ville forvente, at kommunen anbragte 0,9 % af børnene.

Københavns Kommunes visitationspraksis har derfor indekssværdi 90,9, hvilket angiver, at kommunen anbringer 9,1 % færre børn, end man ville forvente ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis.

Tabel 3.10 Faktisk og forventet andel anbragte i 2016

	Faktisk	Forventet	Indeks for praksis	Relative udgiftsbehov
Modtagere af en social foranstaltning i København	0,82%	0,90%	90,9	80,3
Modtagere af en foranstaltning i hele landet	1,13%	1,13%	100,0	

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Sammenholdes visitationspraksis i forbindelse anbringelser (Tabel 3.10) med visitationspraksis i forbindelse med individrettede sociale foranstaltninger samlet set (Tabel 3.9), tyder tallene på, at Københavns Kommune i et vist omfang substituerer relativt dyre anbringelser med relativt billige forebyggende foranstaltninger. Det skal dog bemærkes, at indekssværdierne i Tabel 3.9 og Tabel 3.10 dækker over relativt små forskelle mellem den faktiske og den forventede andel modtagere af såvel individrettede sociale foranstaltninger som anbringelser.

Det er vigtigt at understrege, at analysen ovenfor alene viser, hvordan den faktiske andel modtagere af sociale foranstaltninger (herunder anbringelser) i Københavns Kommune harmonerer med den forventede andel ved en landsgennemsnitlig visitationspraksis i Danmark i 2016. Analysen siger derimod ikke noget om, hvorvidt den landsgennemsnitlige visitationspraksis – og dermed den forventede andel foranstaltningsmodtagere i Københavns Kommune – er den fagligt optimale.

Endelig skal man huske på, at benchmarkingen af visitationspraksis er følsom over for dataproblemerne nævnt i Boks 4.

3.7 Udviklingen i det relative udgiftsbehov

På baggrund af de ovenstående analyser er det muligt at sammenholde udviklingen i udgiftsbehovet med udviklingen i kommunens børnetal. Det har vi gjort i to tabeller nedenfor. Tabellerne viser udviklingen i udgiftsbehovet til henholdsvis individrettede sociale foranstaltninger samlet set samt udgiftsbehovet forbundet med anbringelser. Begge tabeller er baseret på serviceniveauet i 2016, og tallene tager således ikke højde for, at der kan være vedtaget ændringer i serviceniveauet på området i undersøgelsesperioden. Tallene tager heller ikke højde for udviklingen i udgiftsbehovet til familierettede sociale foranstaltninger.

Tabel 3.11 præsenterer udviklingen i udgiftsbehovet til *individrettede sociale foranstaltninger samlet set*. Række to i tabellen viser udviklingen i Københavns Kommunes relative udgiftsbehov fra 2013 til 2016, når der sammenlignes med udgiftsbehovet i hele landet. Af tabellens række tre fremgår det, hvordan udviklingen i det relative udgiftsbehov siden 2013 er faldet med 9,1 % ($(87,6-79,7)/87,6$) frem til 2016. Modsat er antallet af 0-17-årige i Københavns Kommune vokset med 5,0 % i samme periode, hvilket fremgår af tabellens række fem og seks.

Tabel 3.11 Udvikling i Københavns Kommunes relative udgiftsbehov til individrettede sociale foranstaltninger 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
Københavns Kommunes relative udgiftsbehov (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgifts-behov)	89,3	85,5	83,0	81,0
Indekseret udgiftsbehov (Indeks 100 = udgiftsbehovet i 2013)	100,0	95,7	93,0	90,7
Børnetal	105.732	107.460	108.824	110.979
Børnetal indekseret ¹	100,0	101,6	102,9	105,0
Forventet antal modtagere (2013 fremskrevet) ²	2.370	2.306	2.268	2.255
Forventet antal modtagere, indekseret (2013=100)	100,0	97,3	95,7	95,1

Noter: 1) Børnetallet omfatter 0-17-årige.

2) Det er det faktiske antal modtagere i 2013, der fremskrives på baggrund af det indekserede udgiftsbehov og udviklingen i børnetallet.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Med udgangspunkt i oplysningen om, at der i 2013 var 2.370 0-17-årige, der modtog en individrettet social foranstaltning i Københavns Kommune, kan vi beregne det forventede samlede antal modtagere i resten af perioden. Eksempelvis fremgår det, at tabellens række seks, at vi vil forvente, at der i 2016 var 2.255 modtagere af individrettede sociale foranstaltninger ($2.370 * 90,7 * 105,0$).

I række syv i Tabel 3.11 er det forventede antal modtagere af individrettede sociale foranstaltninger i Københavns Kommune indekseret i forhold til udgangspunktet i 2013. Det fremgår, at det forventede antal modtagere af individrettede sociale foranstaltninger frem til 2016 falder med 4,9 %.

Tabel 3.12 viser den tilsvarende udvikling, når der tages udgangspunkt i udgiftsbehovet forbundet med *anbringelser*.

Tabel 3.12 Udvikling i Københavns Kommunes relative udgiftsbehov til anbringelser 2013-2016

	2013	2014	2015	2016
Københavns Kommunes relative udgiftsbehov (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	89,6	85,2	82,6	80,3
Indekseret udgiftsbehov (Indeks 100 = udgiftsbehovet i 2013)	100,0	95,0	92,2	89,6
Børnetal	105.732	107.460	108.824	110.979
Børne tal indekseret	100,0	101,6	102,9	105,0
Forventet antal anbragte (2013 fremskrevet)	1.158	1.118	1.098	1.089
Forventet antal anbragte, indekseret (2013=100)	100,0	96,6	94,9	94,0

Anm.: Børnetallet omfatter 0-18-årige.

Note: 1) Det er det faktiske antal anbragte i 2013, der fremskrives på baggrund af det indekserede udgiftsbehov og udviklingen i børnetallet.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det ses af tabel Tabel 3.12, at det forventede antal anbragte falder med 6 % i perioden 2013 til 2016 (række syv), når der tages højde for udviklingen i udgiftsbehovet (række tre) og børnetallet (række fire og fem).

Litteratur

- Johnson, J. W. (2000): A heuristic method for estimating the relative weight of predictor variables in multiple regression. *Multivariate Behavioral Research*, 35(1), 1-19.
- Jordan, A. L. T. & Petersen, J. S. (2015): *Ressourcetildelingsmodel på området for udsatte børn og unge*. København: KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning.
- Jordan, A. L. T., Petersen, J. S., Wittrup, J. & Holdt-Olesen, P. (2015): *Udviklingen i Københavns Kommunes socioøkonomiske udgiftsbehov på området for udsatte børn og unge*. København: KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning.
- Kollin, M. S., Kloppenborg, H. S. & Petersen, J. S. (2017): *Kobling af udgifter og aktiviteter på det specialiserede børneområde. Analyse af udfordringer og anbefalinger til forbedring af datagrundlaget*. København: KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning.
- McFadden, D. (1979): Quantitative methods for analysing travel behaviour of individuals: Some recent developments. In D. A. Hensher & P. R. Stopher (Eds.), *Behavioural travel modelling* (pp. 279-318). London: Croom Helm.
- Petersen, J. S. & Jakobsen, S. T. (2019): *Ressourcetildelingsmodel på det specialiserede børne- og ungeområde i Københavns Kommune*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Petersen, J. S. & Andersen, M. M. Q. (2017): *Udviklingen i Aarhus Kommunes udgiftsbehov. En analyse af udgiftsbehovet på det specialiserede børneområde og specialundervisningsområdet*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Bilag 1 Oversigt over de statistiske modellers variable, signifikansniveau, retning og forklaringskraft

Bilagstabel 1.1 viser en oversigt over de uafhængige variable, der indgår i de statistiske modeller. Af tabellen fremgår det, hvilke variable der har en statistisk signifikant betydning for børnenes sandsynlighed for at modtage en henholdsvis individrettet social foranstaltning og en anbringelse, samt om variablene påvirker sandsynligheden i opadgående eller nedadgående retning. Derudover angiver kolonnerne med overskriften ”Betydning”, hvor meget hver variabel bidrager til beregningen af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på landsplan (målt i procent af den statistiske models samlede forklaringskraft).

Bilagstabel 1.1 Oversigt over de statistiske modellers variable på området for henholdsvis individrettet sociale foranstaltninger og anbringelser. Fortegn, signifikansniveau og betydning.

Gruppe	Variabel	Individrettede sociale foranstaltninger			Anbringelser		
		Fortegn	Signifikansniveau	Betydning ¹	Fortegn	Signifikansniveau	Betydning ¹
Barnet	Barnets køn (pige)	-	***	1,0%	-	***	0,3%
	Barnets alder	+	***	17,6%	+	***	6,1%
	Barnet havde lav fødselsvægt (<2.500 g)	+	***	0,5%	+	***	0,5%
	Barnet har ikke-vestlig oprindelse	-	***	0,7%	-	***	0,5%
	Barnets gennemsnitlige antal kontakter med alment praktiserende læge	+	***	1,0%	+	***	0,5%
	Barnet har haft kontakt med en speciallæge	+	***	0,3%	+	***	0,3%
	Barnets gennemsnitlige antal indlæggelser	+	***	0,3%	+	***	0,2%
Barnets familie	Barnets forældre er samboende	-	***	10,9%	-	***	10,3%
	Mindst én af forældrene er døde	+	***	1,0%	+	***	1,1%
	Moderen er ukendt	+	***	1,3%	+	***	2,1%
	Faderen er ukendt	+	***	2,0%	+	***	2,4%
Barnets forældre	Moderens alder ved barnets fødsel (ref. kategori = "25-34 år")			1,6% ²			2,3% ²
	20 år eller yngre	+	***	1,1%	+	***	1,6%
	21-24 år	+	***	0,4%	+	***	0,7%
	35-38 år	+	***	0,0%	+	-	0,0%
	39 år eller ældre	+	***	0,1%	+	**	0,1%
	Faderens alder ved barnets fødsel (ref. kategori = "27-36 år")			1,0% ²			1,3% ²
	22 år eller yngre	+	***	0,6%	+	***	0,9%
	23-26 år	-	*	0,1%	-	-	0,1%
	37-41 år	+	***	0,0%	+	***	0,0%
	42 år eller ældre	+	***	0,2%	+	***	0,3%
	Moderens alderskorrigerede uddannelsesniveau	-	***	6,1%	-	***	7,4%
	Faderens alderskorrigerede uddannelsesniveau	-	***	4,1%	-	***	4,4%
	Moderens beskæftigelsesstatus (ref. kategori = "Lønmodtager")			8,4% ²			8,7% ²
	Selvstændig	-	***	0,2%	-	***	0,4%

Gruppe	Variabel	Individrettede sociale foranstaltninger			Anbringelser		
		Fortegn	Signifikans-niveau	Betydning ¹	Fortegn	Signifikans-niveau	Betydning ¹
	Topleder	-	**	0,1%	-	-	0,2%
	Ledig	+	***	0,2%	+	***	0,2%
	Førtidspension el. kontanthjælpsmodtager	+	***	7,3%	+	***	7,2%
	Øvrige	+	***	0,4%	-	-	0,7%
	Faderens beskæftigelsesstatus (ref. kategori = "Lønmodtager")			5,0% ²			5,7% ²
	Selvstændig	-	***	0,4%	-	***	0,5%
	Topleder	-	***	0,4%	-	-	0,3%
	Ledig	+	***	0,2%	+	***	0,2%
	Førtidspension el. kontanthjælpsmodtager	+	***	2,9%	+	***	3,1%
	Øvrig	+	***	1,2%	+	***	1,6%
	Moderens alderskorrigerede jobprestige	-	***	4,6%	-	*	4,6%
	Faderens alderskorrigerede jobprestige	-	***	3,2%	-	***	3,4%
	Moderens alderskorrigerede indkomst (ref. kategori = "-10.000 til 10.000")			6,2% ²			13,4% ²
	Under -150.000	+	***	0,3%	+	***	1,6%
	-150.000 til -50.000	+	***	3,2%	+	***	7,0%
	-50.000 til -10.000	+	**	0,3%	+	***	0,5%
	10.000 til 50.000	-	-	0,6%	-	*	1,8%
	50.000 til 150.000	-	-	1,1%	-	-	1,7%
	150.000 til 250.000	-	-	0,5%	-	-	0,7%
	Mere end 250.000	+	-	0,2%	+	**	0,1%
	Faderens alderskorrigerede indkomst (ref. kategori = "-10.000 til 10.000")			5,2% ²			6,4% ²
	Under -150.000	+	***	0,5%	+	***	0,6%
	-150.000 til -50.000	+	***	2,5%	+	***	3,2%
	-50.000 til -10.000	+	***	0,3%	+	**	0,3%
	10.000 til 50.000	-	-	0,2%	-	-	0,4%
	50.000 til 150.000	-	*	0,5%	-	*	0,7%
	150.000 til 250.000	-	-	0,5%	-	-	0,5%
	Mere end 250.000	-	**	0,8%	-	-	0,7%
	Moderens gennemsnitlige antal kontakter med alment praktiserende læge	+	***	0,8%	+	-	0,6%
	Faderens gennemsnitlige antal kontakter med alment praktiserende læge	+	**	0,8%	-	-	0,5%
	Moderen har haft kontakt med en speciallæge	-	***	0,5%	-	***	0,9%
	Faderen har haft kontakt med en speciallæge	-	***	0,2%	-	***	0,5%
	Moderen har haft kontakt med en tandlæge	-	***	1,0%	-	***	1,6%
	Faderen har haft kontakt med en tandlæge	-	***	1,7%	-	***	2,2%
	Moderens gennemsnitlige antal indlæggelser	+	***	0,3%	+	***	0,2%
	Faderens gennemsnitlige antal indlæggelser	+	-	0,3%	+	-	0,2%
	Moderen har haft kontakt med psykiatrien	+	***	2,6%	+	***	2,1%
	Faderen har haft kontakt med psykiatrien	+	***	0,7%	+	***	0,7%
	Moderen er hverken blevet skilt eller enke i perioden	-	***	3,1%	-	***	2,8%

Gruppe	Variabel	Individrettede sociale foranstaltninger			Anbringelser		
		Fortegn	Signifikans-niveau	Betydning ¹	Fortegn	Signifikans-niveau	Betydning ¹
	Faderen er hverken blevet skilt eller enke-mand i perioden	+	-	3,1%	+	-	2,8%
	Moderen sigtet for straffelovsovertrædelse (Ref. = ikke sigtet)			1,4% ²			1,4% ²
	Moderen sigtet for mindre alvorlig straffelovsovertrædelse	+	***	0,5%	+	***	0,6%
	Moderen sigtet for alvorlig straffelovsovertrædelse	+	***	0,3%	+	***	0,3%
	Moderen sigtet for personfarlig straffelovsovertrædelse	+	***	0,6%	+	***	0,6%
	Faderen sigtet for straffelovsovertrædelse (Ref. = ikke sigtet)			1,7% ²			1,8% ²
	Faderen sigtet for mindre alvorlig straffelovsovertrædelse	+	***	0,4%	+	***	0,4%
	Faderen sigtet for alvorlig straffelovsovertrædelse	+	*	0,4%	+	*	0,5%
	Faderen sigtet for personfarlig straffelovsovertrædelse	+	***	0,9%	+	***	0,9%

Anm.: Modellen er beregnet for alle 0-17-årige børn i Danmark i 2016. N = 1.238.226. Pseudo-R2 (McFadden 1979) for modellen vedr. individrettede forebyggende foranstaltninger = 0,315. Pseudo-R2 (McFadden 1979) for modellen vedr. anbringelser = 0,371. Ifølge McFadden indikerer en Pseudo-R2-værdi mellem 0,2 og 0,4 et glimrende modelfit.

*p < 0,05; ** p < 0,01; *** p < 0,001 (2-sidet test).

Modellen er estimeret med maximum likelihood, og der er anvendt kommunerobuste standardfejl i signifikansberegningerne.

Noter: 1 Variablenes betydning er baseret på deres relative vægte, se fx Johnson (2000). De relative vægte indikerer, hvor stor en procentdel af modellens forklaringskraft (Pseudo-R2), der kan tilskrives de enkelte variable. Vægtene er beregnet på en måde, der mindsker problemet med variable, der måler noget af det samme. Vægtene på tværs af alle variable summerer til 100 %.

2 Angiver den samlede forklaringskraft for alle kategorier på variabelen. Summen af de enkelte kategoriers forklaringskraft svarer ikke altid til den samlede forklaringskraft på grund af afrunding.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Bilag 2 Robusthedsanalyser

I det følgende præsenteres en række robusthedsanalyser af udviklingen i udgiftsbehovet på det specialiserede børne- og ungeområde. Det gøres ved at estimere udviklingen i Københavns Kommunes relative udgiftsbehov på baggrund af fem alternative modeller og derefter sammenholde resultaterne fra de alternative modeller med beregningerne foretaget på baggrund af den oprindelige model vedrørende individrettede sociale foranstaltninger i afsnit 3.4. Der er foretaget følgende robusthedsanalyser:

1. Udviklingen i det relative udgiftsbehov, når den afhængige variabel (sociale foranstaltninger), opgøres på baggrund af de faktiske afholdte udgifter til sociale foranstaltninger i Københavns Kommune.
2. Udviklingen i det relative udgiftsbehov, når den afhængige variabel (sociale foranstaltninger) omfatter familierettede foranstaltninger ud over individrettede sociale foranstaltninger.
3. Udviklingen i København Kommunes relative udgiftsbehov, hvis beregningen foretages på baggrund af en model uden sundhedsrelaterede variable.
4. Udviklingen i det relative udgiftsbehov, hvis beregningen foretages inklusive variabelen vedrørende barnets kontakt til psykiatrien.
5. Udviklingen i det relative udgiftsbehov ved en beregning, hvor der sondres mellem forældre, der modtager kontanthjælp eller førtidspension.

Det generelle billede er, at uanset hvordan modellen for det udgiftsbehov beregnes, så har det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune været faldende fra 2009 til 2016.

I det følgende gennemgås resultaterne for de alternative modeller. I gennemgangen af resultaterne vælger vi alene at fokusere på det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov i Københavns Kommune beregnet relativt i forhold til landsgennemsnittet, da man (som nævnt i Boks 3 afsnit 3.4) skal være meget varsom med at tolke på udviklingen i det absolutte udgiftsbehov.

Udviklingen i det relative udgiftsbehov til sociale foranstaltninger, beregnet på baggrund af udgiftsdata

Som omtalt i afsnit 2.2 har Danmarks Statistik siden 2014 indhentet oplysninger fra kommunerne vedrørende, hvilke børn der modtager familierettede foranstaltninger. Vi har dog valgt at udelade familierettede foranstaltninger i rapportens hovedanalyser, da vi vurderer, at antallet er opgjort upræcist. Familierettede foranstaltninger er på den anden side en del af den kommunale tilbudsvifte på det specialiserede børneområde. Derfor har vi gennemført en robusthedsanalyse, hvor den afhængige variabel (individrettede sociale foranstaltninger) omfatter anbringelser, individrettede forebyggende foranstaltninger og familierettede foranstaltninger.

Bilagstabel 2.1 viser udviklingen i udgiftsbehovet til sociale foranstaltninger i perioden 2009-2016 baseret på grundmodellen og den alternative model, hvor udgiftsbehovet opgøres på baggrund af udgiftsdata fra Københavns Kommune.

Bilagstabel 2.1 Udviklingen i det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune. Oprindelig og alternativ model på baggrund af udgiftsdata.

Model	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Alternativ model på baggrund af udgiftsdata								
Forventede gennemsnitlige udgifter pr. barn, Københavns Kommune (i kr.)	9.461	9.497	9.232	9.068	8.962	8.890	8.441	7.983
Forventede gennemsnitlige udgifter pr. barn, hele landet (i kr.)	8.350	8.829	9.062	9.283	9.663	9.963	9.792	9.513
Indekseret udvikling (Indeks 100 = lands-gennemsnitligt udgiftsbehov)	113,3	107,6	101,9	97,7	92,7	89,2	86,2	83,9
Oprindelig model – Individrettede sociale foranstaltninger								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,13%	2,23%	2,18%	2,15%	2,16%	2,08%	1,99%	1,89%
Beregnet andel, hele landet	2,01%	2,20%	2,26%	2,31%	2,42%	2,43%	2,40%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = lands-gennemsnitligt udgiftsbehov)	106,0	101,3	96,7	93,0	89,3	85,5	83,0	81,0

Anm.: Det relative udgiftsbehov i modellen, der anvender udgiftsdata om afhængigvariabel, er beregnet på baggrund af visitationspraksis i Københavns Kommune i 2016. Det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. barn er estimeret via en Tobit-model. I modsætning til en logit-model og en OLS-model, har Tobit-modellen ikke den egenskab, at den i gennemsnit "rammer rigtigt" i forudsigelsen på individniveau. Derfor afviger de estimerede gennemsnitlige udgiftsbehov pr. barn i Københavns Kommune i 2016 fra de faktiske gennemsnitlige udgifter i 2016. Se mere om beregningen af den statistiske model på baggrund af udgiftsdata i bilagsnotatet (Petersen og Jakobsen, 2019).

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Københavns Kommune.

Det ses af tabellen, at Københavns Kommunes relative udgiftsbehov er faldende i både den oprindelige model og den alternative model. Således falder det relative udgiftsbehov i begge modeller fra et niveau over udgiftsbehovet på landsplan i 2009 til at ligge under niveauet for landsplan i 2016. Dog er faldet større i den alternative model, idet det relative udgiftsbehov falder med 25 indekspoint i den oprindelige model, mens det falder godt 29 indekspoint i modellen, hvor udgiftsbehovet opgøres på baggrund af udgiftsdata.

Udviklingen i det relative udgiftsbehov til sociale foranstaltninger inklusive familierettede foranstaltninger

Som omtalt i afsnit 2.2 har Danmarks Statistik siden 2014 indhentet oplysninger fra kommunerne vedrørende, hvilke børn der modtager familierettede foranstaltninger. Vi har dog valgt at udelade familierettede foranstaltninger i rapportens hovedanalyser, da vi vurderer, at antallet er opgjort upræcist. Familierettede foranstaltninger er på den anden side en del af den kommunale tilbudsvifte på det specialiserede børneområde. Derfor har vi gennemført en robusthedsanalyse, hvor den afhængige variabel (individrettede sociale foranstaltninger) omfatter anbringelser, individrettede forebyggende foranstaltninger og familierettede foranstaltninger. Bilagstabel 2.2 viser udviklingen i udgiftsbehovet til sociale foranstaltninger 2009-2016. Af tabellen fremgår udgiftsbehovet for såvel den oprindelige model – det vil sige modellen, som udelukkende omfatter individrettede sociale foranstaltninger – og den alternative model, som omfatter både individrettede sociale foranstaltninger og familierettede foranstaltninger.

Bilagstabel 2.2 Udviklingen i det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune. Oprindelig og alternativ model inkl. familierettede foranstaltninger.

Model	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Alternativ model inkl. familierettede foranstaltninger								
Beregnet andel, Københavns Kommune	4,66%	4,79%	4,70%	4,62%	4,61%	4,45%	4,27%	4,08%
Beregnet andel, hele landet	4,24%	4,53%	4,62%	4,70%	4,86%	4,89%	4,83%	4,74%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	110,0	105,7	101,5	98,3	94,9	91,2	88,3	86,0
Oprindelig model – Individrettede sociale foranstaltninger								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,13%	2,23%	2,18%	2,15%	2,16%	2,08%	1,99%	1,89%
Beregnet andel, hele landet	2,01%	2,20%	2,26%	2,31%	2,42%	2,43%	2,40%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	106,0	101,3	96,7	93,0	89,3	85,5	83,0	81,0

Anm.: Det relative udgiftsbehov er beregnet på baggrund af en landsgennemsnitlig visitationspraksis i 2016.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det ses af tabellen, at det relative udgiftsbehov – beregnet på baggrund af den alternative model, som inkluderer familierettede foranstaltninger – falder hen over den undersøgte periode, hvilket også er tilfældet for det relative udgiftsbehov beregnet på baggrund af den oprindelige model. Faldet i de to modeller er stort set lige stort (henholdsvis 24 og 25 indeks-point). Dog ligger det relative udgiftsbehov beregnet på baggrund af den alternative model godt fire indekspoint over det relative udgiftsbehov beregnet på baggrund af grundmodellen i det meste af den undersøgte periode.

Udviklingen i det relative udgiftsbehov i en model uden sundhedsvariable

Vi vælger at estimere en model uden børnenes og forældrenes kontakt til sundhedsvæsenet, da vi i tidligere analyser har erfaret, at særligt sundhedsvariablene kan udvikle sig over tid alene som følge af ændret registreringspraksis eller ændret diagnosticeringspraksis. Som beskrevet i Boks 3 i afsnit 3.4 har vi adresseret dette ved at fokusere på, hvordan Københavns Kommunes socioøkonomisk betingede udgiftsbehov udvikler sig i forhold til udviklingen på landsplan. Herved opnår vi, at baggrundsvariable, der vokser af tekniske årsager både i København og på landsplan, ikke påvirker analysens konklusioner. Der er dog stadig en mindre risiko for, at sundhedsvariable, der vokser af tekniske årsager, ændres i forskellig grad i København sammenlignet med landet som hele. Derfor er formålet med denne robusthedsanalyse at undersøge, om det ændrer væsentligt på resultaterne, når vi udelader sundhedsvariablene. Bilagstabel 2.3 viser udviklingen i udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger i perioden 2009-2016 baseret på den oprindelige model og den alternative model uden sundhedsvariablene.

Bilagstabel 2.3 Udviklingen i det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune. Oprindelig og alternativ model ekskl. sundhedsvariable.

Model	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Alternativ model ekskl. sundhedsvariable								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,15%	2,22%	2,16%	2,12%	2,14%	2,07%	2,04%	1,99%
Beregnet andel, hele landet	1,97%	2,14%	2,18%	2,23%	2,34%	2,34%	2,35%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	108,9	103,7	98,9	95,1	91,7	88,4	86,5	85,0
Oprindelig model – Individrettede sociale foranstaltninger								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,13%	2,23%	2,18%	2,15%	2,16%	2,08%	1,99%	1,89%
Beregnet andel, hele landet	2,01%	2,20%	2,26%	2,31%	2,42%	2,43%	2,40%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	106,0	101,3	96,7	93,0	89,3	85,5	83,0	81,0

Anm.: Det relative udgiftsbehov er beregnet på baggrund af en landsgennemsnitlig visitationspraksis i 2016.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det ses af tabellen, at der uanset opgørelsesmetoden sker et fald i det relative udgiftsbehov i perioden. Faldet i de to modeller er stort set lige stort (henholdsvis 24 og 25 indeks-point). Dog ligger det relative udgiftsbehov beregnet på baggrund af den alternative model knap tre indekspoint over det relative udgiftsbehov beregnet på baggrund af grundmodellen i det meste af den undersøgte periode.

Udviklingen i det relative udgiftsbehov i en model inklusive en variabel for barnets kontakt med psykiatrien

Det fremgår af Boks 2 i afsnit 2.2, at grundmodellen er estimeret uden en variabel, som angiver barnets kontakt til psykiatrien. Vi har valgt at udelade denne variabel, da vi har mistanke om, at variabelen i særlig stor grad kan være endogen. Det vil sige, at vi har mistanke om, at barnets kontakt til psykiatrien opstår som følge af, at barnet modtager en social foranstaltning frem for omvendt. Er det tilfældet, vil beregningen af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov blive misvisende.

Vi vælger dog alligevel at gennemføre en robusthedsanalyse, som inkluderer en variabel, der angiver, om barnet har haft kontakt til psykiatrien. Det gør vi for det første, fordi vi ikke har overblik over omfanget af problemet med endogenitet og derfor ikke kan afvise, at problemet reelt ikke er særligt stort. For det andet var barnets kontakt til psykiatrien med i den tidligere analyse af udgiftsbehovet i Københavns Kommune i 2015 (Jordan et al., 2015). Det er derfor interessant at undersøge, om barnets kontakt til psykiatrien ændrer væsentligt på resultaterne.

Bilagstabel 2.4 viser udviklingen i udgiftsbehovet til individrettede sociale foranstaltninger i perioden 2009-2016 baseret på den oprindelige model og den alternative model inklusive variabelen for barnets kontakt til psykiatrien.

Bilagstabel 2.4 Udviklingen i det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune. Oprindelig og alternativ model inkl. variabel for barnets kontakt til psykiatrien

Model	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Alternativ model inkl. variabel for barnets kontakt til psykiatrien								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,17%	2,30%	2,28%	2,27%	2,29%	2,23%	2,09%	1,94%
Beregnet andel, hele landet	1,98%	2,18%	2,27%	2,36%	2,49%	2,55%	2,48%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	109,7	105,7	100,7	96,4	91,8	87,2	84,5	82,9
Oprindelig model – Individrettede sociale foranstaltninger								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,13%	2,23%	2,18%	2,15%	2,16%	2,08%	1,99%	1,89%
Beregnet andel, hele landet	2,01%	2,20%	2,26%	2,31%	2,42%	2,43%	2,40%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	106,0	101,3	96,7	93,0	89,3	85,5	83,0	81,0

Anm.: Det relative udgiftsbehov er beregnet på baggrund af en landsgennemsnitlig visitationspraksis i 2016.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det ses af tabellen, at det relative udgiftsbehov er faldende både i den oprindelige model, og modellen inklusive variabelen for barnets kontakt til psykiatrien. Dog er faldet lidt større i den alternative model (knap 27 indekspoint fra 2009 til 2016), set i forhold til den oprindelige model (24 indekspoint i perioden 2009 til 2016).

Udviklingen i det relative udgiftsbehov i en model, hvor der sondres mellem forældre, der modtager henholdsvis kontanthjælp eller førtidspension

Endelig har vi valgt at gennemføre en robusthedsanalyse, hvor vi i opgørelsen af forælderens indkomstgrundlag sonderer mellem forældre, der modtager kontanthjælp henholdsvis førtidspension.

Det fremgår af Boks 2 i afsnit 2.2, at vi i forbindelse med hovedanalysen i denne rapport ikke sonderer mellem forældre, der modtager henholdsvis kontanthjælp eller førtidspension. Disse to indkomstgrundlag vil i nogen udstrækning være substituerbare. Derfor kan den relative fordeling af borgere, som modtager af henholdsvis kontanthjælp eller førtidspension være påvirket af kommunalpraksis, hvormed forskellene i den relative fordeling i de to indkomsttyper mellem kommuner ikke til fulde afspejler forskelle i borgernes socioøkonomi.

Vi vælger dog i Bilagstabel 2.5 at gennemføre en robusthedsanalyse, hvor der sondres mellem de to indkomstgrundlag. Det skyldes – for det første – at det må formodes, at sondringen mellem kontanthjælp og førtidspension i nogen grad afspejler forskelle i borgernes socioøkonomi. For det andet indgik sondringen i den tidligere analyse af udgiftsbehovet i Københavns Kommune, i 2015 (Jordan et. al, 2015).

Bilagstabel 2.5 Udviklingen i det relative udgiftsbehov i Københavns Kommune. Oprindelig og alternativ model inkl. variabel, hvor der sondres mellem kontanthjælp og førtidspension.

Model	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Alternativ model inkl. variabel, hvor der sondres mellem kontanthjælp og førtidspension								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,11%	2,21%	2,16%	2,13%	2,14%	2,05%	1,97%	1,86%
Beregnet andel, hele landet	2,02%	2,22%	2,28%	2,34%	2,44%	2,45%	2,41%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	104,2	99,5	94,9	91,3	87,6	83,9	81,6	79,7
Oprindelig model – Individrettede sociale foranstaltninger								
Beregnet andel, Københavns Kommune	2,13%	2,23%	2,18%	2,15%	2,16%	2,08%	1,99%	1,89%
Beregnet andel, hele landet	2,01%	2,20%	2,26%	2,31%	2,42%	2,43%	2,40%	2,34%
Indekseret udvikling (Indeks 100 = landsgennemsnitligt udgiftsbehov)	106,0	101,3	96,7	93,0	89,3	85,5	83,0	81,0

Anm.: Det relative udgiftsbehov er beregnet på baggrund af en landsgennemsnitlig visitationspraksis i 2016.

Kilde: VIVEs beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Det ses i tabellen, at faldet i det relative udgiftsbehov er stort set lige stort, uanset om udgiftsbehovet opgøres på baggrund af den oprindelige eller den alternative model. Dog ligger det relative udgiftsbehov beregnet på baggrund af den alternative model knap to indekspoint under det relative udgiftsbehov beregnet på baggrund af grundmodellen i det meste af den undersøgte periode.

Bilag 3 Typer af foranstaltninger i analyser på det specialiserede børneområde

Bilagstabel 3.1 angiver typen af sociale foranstaltninger, som indgår i beregningen af det socioøkonomisk betingede udgiftsbehov på det specialiserede børne- og ungeområde.

Bilagstabel 3.1 Typer af foranstaltninger medtaget i analysen

Foranstaltningstype	Lovgrundlag
Anbringelser	
Anbringelse med samtykke	§ 52, stk. 1, jf. stk. 3, nr. 7
Anbringelse uden samtykke	§ 58
Ungdomssanktion	Straffelovens § 74a
Forlængelse af hjemtagelsesperioden	-
Afsoning (straffefuldbyrdsloven)	Straffefuldbyrdslovens § 78, stk. 2
Varetægtssurrogat (retsplejeloven)	RPL § 765
Formandsafgørelse	§ 75, stk. 1
Individrettede, forebyggende foranstaltninger	
Aflastningsophold for barn/ung med ophold i eget hjem	§ 52.3.5
Personlig rådgiver	
Behandling af barnets eller den unges problemer	§ 52.3.3
Fast kontaktperson for den unge alene	§ 52.3.6
Formidling af praktikophold til unge hos en offentlig eller privat arbejdsgiver	§ 52.3.8
Tilknytning af koordinator til unge, der er idømt en sanktion	§ 54a
Ungepålæg	§ 57b
Fast kontaktperson til unge anbragt uden samtykke frem til det 18. år, som ikke får efterværn i form af døgnophold	§ 76.5
Tilbyde unge, der umiddelbart inden det fyldte 18. år er eller var anbragt uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, på eget værelse, kollegium eller kollegieliggende opholdssteder, jf. § 66, nr. 4, støtte i form af en kontaktperson frem til det fyldte 19. år. Støtten tilbydes unge, der ikke tilbydes støtte i form af opretholdelse af døgnophold efter stk. 3, nr. 1.	§ 76.6
Skal sørge for at unge, som har været anbragt uden for hjemmet efter reglerne i kapitel 11, umiddelbart inden det fyldte 18. år får mulighed for at vende tilbage til det tidligere anbringelsessted kortvarigt, uanset om der iværksættes foranstaltninger efter stk. 3.	§ 76.8
Afholdelse af netværkssamråd, når en ung under 18 år er mistænkt for at have begået alvorlig kriminalitet. Kommunen skal indkalde den unge, forældremyndighedsindehaveren, eventuelt relevante personer fra netværket og relevante fagpersoner.	§ 57 c

Kilde: Danmarks Statistik.

**VIDEN I
VELFÆRD**

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD